

**VISUOMENINĖS ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS IR PRIEŽIŪROS KOMISIJOS
PRIE VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS POSĖDŽIO
P R O T O K O L A S**

2021-07-01 Nr. 54
Vilnius

Posėdis įvyko 2021-07-01
Pasitarimo pirmininkas – Dainius Labeckis
Pasitarimo sekretorė – Roma Vasyliūtė-Byrne

DALYVAVO:

Komisijos nariai Andreas Byrne, Algis Davenis, Banga Grigaliūnaitė, Pranas Gudaitis, Dainius Labeckis, Laura Pačtauskaitė, Roma Vasyliūtė-Byrne.

SVARSTYTA:

1. Dėl dvikamienės liepos Jeruzalės kapinėse (prie AP ir GP kapavietės).
2. Dėl klevo Skersinės g. 14 (gyventojų prašymu).
3. Dėl medžių Santaros g. 3 (pagal projektą).
4. Dėl medžių M. K. Paco g. 3 (pagal projektą).
5. Dėl medžių Pilatės pr. 42 (pagal projektą).
6. Dėl medžių Nemenčinės pl. 15 (pagal projektą).
7. Dėl medžių žemės sklype Visalaukio g. 2 (pagal projektą).
8. Dėl medžių Vilniaus Baltupių progimnazijos teritorijoje (mokyklos prašymu).

NUTARTA:

1. Apžiūros metu nustatyta, kad liepa yra labai geros būklės, nedidelis medžio pasvirimas nulemtas tuo, kad jis buvo pasodintas ant šlaito, tačiau kamieno išlinkimas rodo, kad tokiomis sąlygomis ir panašiai pasviręs jis auga labai seniai (tikėtina – pastaruosius >150 metų) ir prašyme nurodytų grėsmių nekelia, objektyvaus pagrindo kirsti arba genėti nėra. Pažymėtina, jog tai išskirtinių gabaritų medis, reikšmingas istorinių kapinių kraštovaizdžiui.
2. Apžiūros metu nustatyta, kad medis – brandus klevas (kamieno apimtis ~68 cm), jo uoksuose šiuo metu veisiasi paukščiai (varnėnai). Dar gyvybingas, tačiau jau stebima ryški defoliacija, nemažai sausų šakų. Komisija taip pat išsiaiškino, kad klevui buvo pažeistos šaknys, palei jį tiesiant įv. tinklus į naujai pastatytą namų kvartalą gretimame sklype. Šį faktą patvirtino sklypo, kuriame auga liepa, savininkai. Todėl šiuo atveju medžio tvarkymo darbus (sausų šakų genėjimą) siūlome padengti lėšomis iš asmenų, atsakingų už medžio šaknų sužalojimą, vadovaujantis VMSA patvirtinta Turtinės žalos dėl pažeistų ir žuvusių želdinių apskaičiavimo metodika.

3. Medžių nurodytoje teritorijoje nėra – jų vietoje iškasta duobė pastato pamatams (tikrinta 2021-06-30). Komisija konstatuoja, kad nėra faktinio pagrindo išduoti leidimą kirsti saugotinus medžius, kurie jau yra (nelegaliai?) pašalinti.

4. Komisija, atlikusi apžiūrą, nustatė, kad pateikti želdinių taksacijos duomenys neatitinka tikrovės: neatitinka rūšys, kamienų parametrai, kai kurie netgi dideli medžiai visai nepažymėti. Tokie duomenys negali būti pagrindas leidimui želdiniams tvarkyti, juos būtina ištaisyti.

5. Atkreipiame dėmesį, kad medžiai pateiktame projektiniame brėžinyje neturi jokių numerių, todėl neįmanoma jų identifikuoti, patikrinant pateiktoje lentelėje surašytus duomenis.

6. Atlikus apžiūrą ir patikrinus dokumentaciją, buvo nustatyta, kad:

-projekte dalis numatytų kirsti medžių įvardyti kaip „nesaugotini“, nors iš tikrųjų yra saugotini (pvz., riešutmedžiai) ir už jų kirtimą turi būti skaičiuojama atkuriamoji vertė;

-dalis numatytų kirsti saugotinių medžių jau iškirsta be leidimo;

-dalis medžių numatyti kirsti, nors projekto įgyvendinimui tai nebūtina. Pvz., pušį nr. v(K)225 numatyta kirsti dėl naujo tako įrengimo, nors kitapus jos jau yra takas.

Atsižvelgiant į tai, derėtų ištaisyti neteisingus duomenis apie želdinius, taip pat koreguoti projektą, atsisakant nebūtinų sprendinių ir taip papildomai išsaugant kelis vertingus medžius. Ypač tai liečia numatytas kirsti dideles pušis, kurios auga valstybinėje žemėje už privataus sklypo ribų tarp Nemenčinės pl. ir dviračių tako.

7. Pušis, bent jau nr. 3 ir nr. 4 (pagal pateiktą brėžinį) siūlome persodinti sklypo ribose ar šalia jo, taikant specialią technologiją. Pažymėtina, kad realūs visų medžių kamienų skersmenys yra didesni negu nurodyti prašyme (nurodyta 15-20 cm, o iš tikrųjų viršija 30 cm ir priklauso kitai kategorijai).

8. Komisija nenustatė būtinybės šalinti prašyme nurodytus medžius – visi jie pakankamai gyvybingi ir grėsmių nekelia. Tačiau taip pat buvo nustatyta, kad želdinių tvarkymas, pvz. genėjimas, mokyklos aplinkoje pastaraisiais metais yra vykdomas labai blogai. Iš esmės tai barbariškas medžių žalojimas, ženkliai bloginantis jų būklę. Kai kurie taip asmenine iniciatyva „tvarkomi“ medžiai perspektyvoje gali kelti pavojų. Siūlome progimnazijai baigti šią nederamą praktiką ir imtis profesionalių arboristinių priemonių gelbėti žalojamus medžius.

Siūlome laikytis tvarkos rengiant ir teikiant medžiagą Komisijos išvadoms. Dabartinė praktika, kai dažnai pateikiama netvarkinga dokumentacija, netikslūs ir/arba tikrovės neatitinkantys duomenys ir pan., kainuoja papildomo laiko ne tik Komisijai, bet ir pareiškėjams.

Kilus klausimų arba neaiškumų, susisiekti su Komisija (el. p. zeldynukomisija@gmail.com).

Pasitarimo pirmininkas

Dainius Labedius

Pasitarimo sekretorė

Roma Vančiūtė-Byra